

PM

Påverkan på fladdermusfaunan i samband med detaljplan Lindesby 1:13 m.fl. Lindesbergs kommun.

Dokumentuppgifter

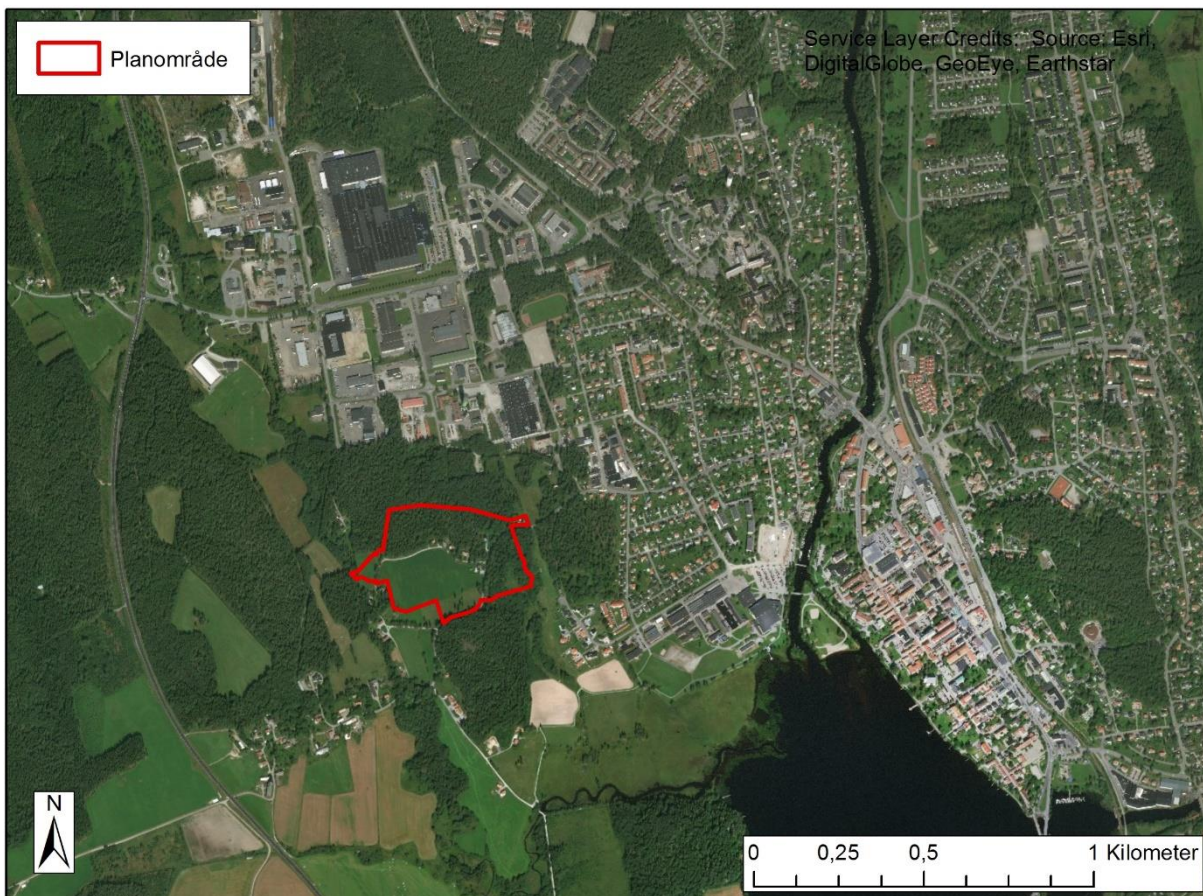
Titel	PM – Påverkan på fladdermusfaunan i samband med detaljplan Lindesby 1:13 m.fl. Lindesbergs kommun.
Version	2
Datum	2020-06-09
Uppdragsgivare	Stadsbyggnadskontoret Lindesbergs kommun Kungsgatan 41 711 21 Lindesberg
Uppdragsnummer	2046-01
Dokumentnummer	2046-01\10\PM001_2046-01
PM genomfört av	Stefan Pettersson

Bakgrund och syfte

Stadsbyggnadskontoret i Lindesbergs kommun har utarbetat en ny detaljplan för Lindesbyn 1:3 m fl. Den nya detaljplanen ligger i västra delen av Lindesbergs tätort, Lindesbergs kommun (figur 1). Syftet är att bygga bostäder samt en förskola.

I samband med arbetet har frågor angående fladdermöss lyfts fram. På uppdrag av stadsbyggnadskontoret har därför EnviroPlanning AB genomfört en skrivbordsbedömning avseende påverkan på fladdermusfaunan i det aktuella området.

Syftet med detta PM är att bedöma påverkan fladdermusfaunan vid en exploatering av området.

Figur 1. Översikt. Detaljplaneområdet är rödmärkat och ligger strax sydväst om Lindesberg.

Områdesbeskrivning

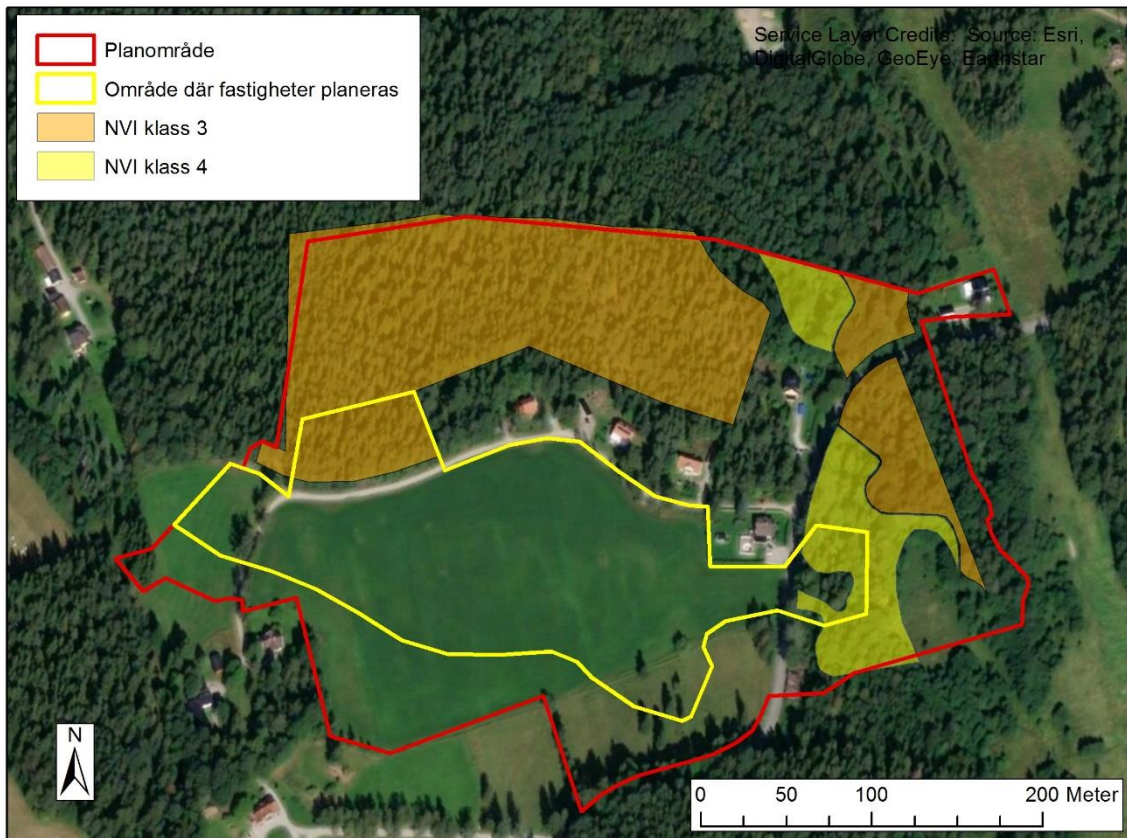
Det berörda området utgörs av skogsmark i norr, en bäckravin i öster samt öppen jordbruksmark i söder. Inför detaljplanen har en naturvärdesinventering genomförts, vilken visar på vissa naturvärden inom området (Norconsult 2019). De utpekade värdena ligger inom skogsmiljön i den norra delen samt i bäckravinen i den östra delen av området (figur 2). Utmed Torphyttvägen i den södra delen av planområdet finns även en del grövre träd, varav vissa har håligheter. I övrigt är andelen hålträdd lågt inom området.

Fladdermöss

Fladdermöss är fridlysta och enligt artskyddsförordningen 4 § är det förbjudet att döda eller fånga samt skada eller förstöra deras fortplantningsområden eller viloplats. Genom fladdermusavtalet EUROBATS förbinder sig också Sverige att vidta åtgärder som främjar fladdermöss.

Det finns en rad faktorer som är betydelsefulla för fladdermöss. Tillgången på bra jaktbiotoper med en hög och jämn produktion av insekter är viktig och styr ofta om ett område är rikt på fladdermöss eller inte. Fladdermössens födosöksområden kan även variera geografisk över säsongen, vilket bör beaktas. En ytterligare viktig faktor är tillgången till koloni- och viloplats i anslutning till dess jaktområden.

Förutsättningarna för fladdermöss i stadsmiljö skiljer sig från mer lantliga miljöer. I stadsmiljöer finns, till skillnad från skogsmiljöer, ofta gott om kolonimöjligheter i form av hus och ofta även en del äldre solitära grova träd som ibland har håligheter. Dock tillkommer ljusföroreningar som påverkar olika arter i varierande grad. Vissa arter såsom nordfladdermus och dvärgpipistrell påverkas i mindre utsträckning än till exempel brunlångöra, vissa *Myotis*-arter och barbastell, vilka är mer eller mindre ljusskyende. Graden av ljusföroreningar ökar globalt och kan leda till att vissa arter försvinner från den lokala fladdermusfaunan.

Figur 2. Planområdet samt utpekade områden från naturvärdesinventeringen. Enligt detaljplanen kommer nybyggnation ske inom det gulmarkerade området.

Tidigare fladdermusinventeringar

Det har genomförts en allmänna artkartering av fladdermöss som omfattar den norra delen av Örebro län (Ignell 2006). Vid denna inventering har tio lokaler inventerats i Lindesbergs och Noras kommuner, varvid totalt sex arter identifierades. Av de påträffade arterna är fransfladdermus den enda som är rödlistad (VU), vilken registrerats vid en lokal (Grönbo, Lindesbergs kommun). Utöver det har ytterligare observationer från tolv lokaler rapporterats in till Artportalen (sökning 2020-02-24). Dessa inrapporteringar omfattar ytterligare tre arter. Inga av dessa är rödlistade.

Från de senare har fynd från två lokalerna, cirka 200–300 meter söder om det aktuella området angetts. Vid dessa två lokaler har dvärgpipistrell rapporterats från den ena, respektive vattenfladdermus från den andra lokalen.

Bedömning

Tidigare genomförda fladdermusinventeringar i Lindesbergs och Noras kommuner har högst sannolikt fångat in de fladdermusarter som förekommer i dessa kommuner.

Det finns ingen anledning att betvivla att fladdermöss finns inom detaljplaneområdet. Frågan är dock om en exploatering skulle kunna ha en negativ påverkan på den lokala fladdermusfaunan. Fladdermöss återfinns i princip överallt i de flesta delarna av landet. Artdiversiteten och individtätheten skiljer sig dock markant beroende på var i Sverige man befinner sig.

I närheten av detaljplaneområdet har två arter rapporterats in till Artportalen; dvärgpipistrell respektive vattenfladdermus. Högst sannolikt förekommer även nordfladdermus inom eller i närheten av det aktuella området. Nordfladdermus är Sveriges vanligaste fladdermusart och förekommer, i större eller mindre omfattning, i princip över hela landet. Utöver dessa arter kan man inte utesluta att även mustasch-/taigafladdermus och brunlångöra förekommer. Av dessa arter är vattenfladdermus, mustasch-/taigafladdermus och brunlångöra mer eller mindre ljusskyende och sannolikt de arter som kanske främst skulle kunna påverkas negativt om ljusföroreningarna ökar i området. Även om ytterligare någon art skulle förekomma är bedömningen är en kortare inventering av fladdermusfaunan i området inte skulle tillföra någon ny information som förändrar bedömningen av påverkan till följd av den planerade exploateringen inom det aktuella området.

Det finns intressanta miljöer för fladdermöss inom detaljplaneområdet. Dessa miljöer sammanfaller till stor del med de naturvärden som pekats ut i den tidigare genomförda naturvärdesinventeringen, angränsande brynmiljöer samt de befintliga byggnader som utgör potentiella kolonimöjligheter för fladdermöss. De mest intressanta området bedöms utgöras av bäckravinen i den östra delen av detaljplaneområdet samt de brynmiljöer som finns i anslutning till skogsområdet. På en större skala finns dock likvärdiga och större mosaikartade miljöer med ledlinjer och potentiella födosöksområden både öster och söder om det aktuella detaljplaneområdet, vilket är positivt.

Den planerade exploateringen kommer främst omfatta den öppna jordbruksmarken centralt i området (figur 2). Större ytor av öppen mark utgör oftast inte särskilt attraktiva områden för merparten av våra fladdermusarter, varför den föreslagna lokaliseringen, utifrån ett fladdermusperspektiv, bedöms som det bäst tänkbara inom

detaljplaneområdet. Vidare bedöms inte exploateringen av den öppna jordbruksmarken påverka fladdermössens födosöksområden nämnvärt negativt då bäckravinen i öster och skogsområdet med tillhörande brynmiljöer i norr ej påverkas av de aktuella planerna.

Det aktuella detaljplaneområdet förefaller i nuläget inte vara särskilt ljusförorenat, vilket är gynnsamt inte bara för fladdermöss utan även andra nattaktiva organismer. Den största negativa påverkan på delar av den lokala fladdermusfaunan inom detaljplaneområdet är sannolikt om ljusföroreningarna ökar i området. För att minimera eventuell negativ påverkan är rekommendationen därför att belysning i bäckravinen och skogsområdet undviks helt och hållet. Vidare bör ny belysning inom det planerade bostadsområdet anpassas genom att skärmd och nedåtriktad armatur används för att minimera negativa ljusföroreningar för nattlevande organismer. Eventuellt också anpassa valet av det ljus som används i armaturen.

Om ovanstående rekommendationer beaktas kommer det fortsatt finnas en mörk korridor inom detaljplaneområdet som kan nyttjas av fladdermöss (och andra nattaktiva organismer) för att födosöka samt förflytta sig i nord-sydlig riktning utmed bäckravinen för att nå andra områden. Vidare bör grövre träd/hålträd utmed Torphyttevägen i den södra delen av planområdet i möjligaste mån sparas. Sammantaget finns förutsättningar för att negativ påverkan på den lokala fladdermusfaunan blir låg till följd av den planerade exploateringen.

Sammantagen slutsats och rekommendationer

- Detaljplaneområdet har vissa för fladdermöss gynnsamma element. Det finns brynmiljöer, skog och en bäckravin. Utmed vägen i söder finns även grova träd med en del håligheter.
- Det finns ingen anledning att betvivla att flera fladdermusarter förekommer inom eller i närområdet. En fladdermusinventering i området bedöms dock inte tillföra någon ny nödvändig information för denna bedömning.
- De redan befintliga fastigheterna inom detaljplaneområdet utgör en avgränsning mot det skogsområde i norr som inte påverkas av den planerade exploateringen.

- I möjligaste mån bör grövre träd och/eller hålträd utmed Torphyttevägen i den södra delen av planområdet sparas.
- Ljusavskärmande armatur med nedåtriktat ljus vid installation av ny belysning bör användas. Eventuellt också anpassa valet av ljus.
- Fasadbelysning på nya fastigheter bör undvikas.
- Belysning i skogsområdet norr om de redan befintliga fastigheterna bör undvikas helt och hållet.
- Belysning vid Dalbäcken och bäckravinen i den östra delen av området bör undvikas helt och hållet.

Den sammantagna bedömningen är att den negativa påverkan på områdets fladdermusfauna är låg om ovanstående rekommendationer beaktas. Det grundar sig på att exploateringen inom detaljplaneområdet främst berör öppen jordbruksmark samt att ingen eller låg påverkan sker inom skogsområdet i norr samt vid bäckravinen i öster. Det största problemet för vissa fladdermusarter är sannolikt risken för ökad ljusförorening i området.

Referenser

Ignell H, 2006. Inventering av fladdermöss i Örebro län 2005. Länsstyrelsen i Örebro län, publ.nr 2006:19.

Norconsult 2019. Naturvärdesinventering Lindesby. För detaljplan Lindesby 1:13 med flera, Lindesbergs kommun.